

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

15. Vnde Præsumatur, dictam auctoritatem ab initio fuisse interpositam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

dives, adhuc jure divino exigere potest ex rebus Ecclesiæ portionem fructuum, non solum ut debitum alimentum, sed & ut stipendium operæ, cum pro Ecclesiâ labore & militet, neq; hæc eum portione Papa privare potest, nisi forte ubi is ultro cedat hoc suo jure, ita urex suo patrimonio, non ex beneficio dato vivere velit. Azor *loc. cit.*

2. Si verò spectetur beneficiorum inductio secundum formam illam, quæ beneficiales constituti sunt tituli; deputati que singulis redditus certi ex tabulis prædiis, juribus &c. cum tali vel tali onere, pro hoc vel illo officio &c. est juris merè positivi humani. Lott. *loc. cit. n. 53. & seq.* plenèque subiecta potestati Papæ, utpote qui in hoc sensu beneficia conjungere, dividere, extinguere, augere, minuire, nova erigere ad nutum; ad tempus, sub vel sine conditione conferre &c. potest: Abb. *in c. constitutum. de religiof. domib. n. 15.* & cum eo passim alii, quos cumular Burfat. *conf. 125.* Atque hoc sensu intelligendi sunt illi, qui institutionem beneficiorum absolute esse juris humani pronunciant. Moscon. *de majestate. milit. Eccl. l. 1. p. 3. c. 1.* Marfil. & alii apud Barb. *de benef. c. 4. num. 7.* & qui copiose variis adductis textibus id probat Selva, quem vide *q. 4. ubi etiam num. 23. & 24.* asserit Cardinalatus, & Patriarchatus jure Ecclesiastico inductos, & n. 28, eodem jure, sive ex ordinatione Ecclesiæ esse deputationem personarum, quæ in Episcopatibus præsent, creationem seu erectionem Episcopatum, limitationem, quæ mediante quique suis limitibus contentus esse debeat; juxta quod intelligendum, quod dicitur *c. 1. d. 22.* Episcopatum Cathedras & Ecclesiarum cujuscunque ordinis dignitatem institui ab Ecclesia Romana, eadem de cetero Episcopi prout repræsentant Apostolos, & sumuntur in *c. in novo. d. 22.* & diocesef, ut sumuntur *c. 1. d. 8.* sint de jure divino, non secus ad Papatus.

Quæres 13. Cujus sit erigere seu instituere beneficia?

Respondeo: beneficia majora, hoc est, Cathedralis, aliisque dignitates solus Pontifex instituere potest; *c. 1. d. 22.* Glossa *ibidem.* communiter recepta, Verbo: Omnes. Lott. *cit. q. 5. num. 12. & seq.* citans Mandol. *de signat. gratia. tit. de erectione,* ita ut in hoc Episcopi potestas penitus deficiat. Imol. *in c. olim. de consuet. n. 1.* Lott. *n. 15.* Quod tamen intelligendum non nisi de dignitate noviter erigenda; nam restaurare antiquam, quæ fortè defecisset, cum facilis sit redditus ad statum pristinum, poterit Episcopus, si accedat Capituli consensus, & congrua dos reassignetur. Felin. *in c. cum accessissent. de constitut. n. 14. & seq.* Præposit. *in cit. c. 1. eolum. 2.* Lott. *loc. cit.* Porro quæ beneficia veniant nomine dignitatis, dicitur infra. Vide rantsper Lott. à *num. 17.* minora verò beneficia, hoc est, destituta omni jurisdictione, quantumcunque de cetero curata sint (jurisdictio namque fori penitentialis non est propriè jurisdictio. Butr. *in c. cum Ecclesiarum. de offic. Ordinar. num. 23.* Lott. *num. 37.*) erigi & institui possunt auctoritate Episcopali, seu ab Episcopo. *c. Episcopi. d. 80.* Item ab habente jurisdictionem quasi Episcopalem (qualis hæc intelligitur esse ea, quam habent Prælati quidam Episcopo inferiores, etiam extra congregationem seu Collegium suum diffusam per totum

aliquod territorium certis limitibus finitum, ita ut ea vigeat in Parochos & Parochianos ad exemplum jurisdictionis Episcopi. Lott. *num. 51.*) Abb. *conf. 69. n. 3.* Lamb. *de jurepat. l. 1. p. 1. q. 9. 4. 5. num. 10.* Lott. *n. 49.* dedicatio namque illa temporalium pro beneficio Ecclesiastico non pertinet ad Ordinem, sed quasi ad ordinem; cum sufficiat dedicatio vel etiam consecratio verbalis, quæ magis ad dignitatem Episcopalem, quam ordinem spectat. Franc. *inc. Abbates. de privil. in 6. n. 3.* Lott. *n. 52.* qui nihilominus *n. seq.* citans quoque pro hoc Aut. de Butr. *conf. 19. n. 19.* & Franc. *loc. cit.* censet hoc jus dedicandi, & consequenter potestatem erigendi beneficia dictis prælatis inferioribus non competere, ubi solenniter benedicti, pontificali-busque ornamentis, puta mitra & baculo insigniti non fuerint; eò quod per horum insignium Pontificalium concessionem hæc facultas dedicandi temporalia pro beneficio implicitam habens benedictionem transfundit videatur; & iis deficientibus, non tantum Ordo, sed etiam dignitas & majestas illa Pontificia, cui hæc facultas attribuitur, desideretur: De cetero Prælatus nullus inferior quantumcunque exemptus absque suffragio Episcopi diocesani, aut sine speciali privilegio Sedis Apostolicæ, auctoritatem habet erigendi beneficium. *c. Auctoritate. de privil. in 6.*

Quæres 14. Num igitur ad erectionem beneficii necesse sit interponi auctoritatem & consensum Episcopi, alteriusve Prælati habentis ad hoc potestatem expresse?

Respondeo: sufficere, ut id fiat tacite; unde si Episcopus sciens statum rei, conferat altare vel Capellam jam fundatam seu dotatam, & ordinatam per fundatorem quempiam, satis dicitur, illam vel illud, in beneficium Ecclesiasticum collatum instituisse. Egid. *in c. super hoc. de renunc. n. 18.* Lott. *l. 1. q. 5. num. 63.* Actus enim conferendi in titulum perpetuum non potest cadere nisi in beneficium Ecclesiasticum, adeoque gestus ab Episcopo sciente statum talis Capellæ, nondum scilicet auctoritate Ecclesiasticâ, erectæ in beneficium, satis indicat præsentem ejus voluntatem erigendi illam in tale; secus tamen est, si solum concedat facultatem in tali altari vel Capellâ celebrandi. Lott. *n. 65.* Corr. *l. 1. c. 2. n. 23.* cum actus celebrandi cadat etiam in oratoria privata non dotata, & in his sine licentia Episcopi celebrari nequeat juxta *c. si quis etiam. de consecratione. d. 1.*

Quæres 15. Dum agitur de non arguendo consensu Episcopi ex actu aliquo positivo eum involvente, sed de presumptione solum in præteritum, undenam præsumatur interpositam fuisse ab initio auctoritatem Ecclesiasticam?

Respondeo: id indicari ex statu præsentem, qui si in reliquis se conformet statui beneficii, puta, quia Ecclesiâ adificata reperitur in forma debita, habet dotem & Rectorem, ipse consensus Episcopi ab initio præbitus præsumitur, Card. *conf. n. num. 6.* Archid. *in cit. c. nemo num. 3.* Lott. *nu. 68.* Barb. *cit. c. 4. n. 23.* Corr. *c. 2. n. 63.* uti etiam in dubio, ubi non constat, an talis fundatio sit beneficium

neq;

nec ne, habendum est pro beneficio, si reperiatur collatum per Ordinarium in titulum beneficii, & ita attendendus est ultimus ejus status. *Corr. loc. cit. n. 58. & 59.* citans plures Rota decis. & collatio ipsa sustinenda, quatenus in continere non docetur de statu contrario. *Corrad. n. 62.* citans *Calder. conf. 43. de preb.* De cetero ubi constat de anteriori statu Laicalitatis & temporalitatis, ob defectum auctoritatis Ecclesiasticae primitus non interposita, non est attendendus status ultimus. *Corrad. loc. cit. n. 31.* Rota decis. 2. de preb. in *Recent.* Adeoque attendendum etiam non est, quod in provisione ultimi possessoris ad fuerit intentio Ordinarii, quia in inducenda qualitate beneficii attenditur tantum fundatio, & erectio. *Corrad. n. 41.* Quare nec ista Ordinarii institutio arguit illud exercitè vi ilius institutionis fuisse erectum auctoritate Episcopi; nisi constet Ordinarium scientem statum beneficii id fecisse juxta dicta paulò antè: ubi nimirum fundator non disposuit contrarium; nam si constet, fundatorem noluisse Capellaniam esse collativam, non sufficit, quod ut talis collata fuerit, etiam spatio 40. annorum, sed requiritur tempus immemorabile. *Corrad. cit. n. 59.* citans *Garc. in addit. ad p. 1. c. 2. n. 115. & seq.*

Queres 16. Num ergo rectè presumatur vel arguatur, Episcopum prabuisse consensum, quod constet, hunc ab eo petsum, vel etiam Episcopum dedisse consilium fundandi & dotandi talis altaris vel Ecclesia?

Respondeo negativè: *Barb. cit. c. 4. num. 22. Lamb. l. 1. p. 1. q. 9. a. 2. num. 131. Lott. l. 1. q. 32. num. 6.*

Queres 17. Quae sint veluti materialia beneficii praesupposita ejus Ereptioni?

Respondeo: esse praedia & redditus, quae pro dote applicantur, fundus, ipsiusque Ecclesiae, vel altaris rube aedificium, Ecclesiae vel altaris consecratio; item officium divinum, quod beneficio annectitur, leges fundationis: atque ita materia haec partim spiritualis, partim est profana. *Lott. l. 1. q. 7. n. 8.* suntque haec tria locus fundationis, dos beneficii, & leges fundationis, in quorum examine officium superioris Ecclesiastici erigentis consumitur. *Calder. de jurepat. conf. 20. nu. 1. Lott. l. 1. q. 13. n. 1.*

Queres 18. Quis sit locus necessarius beneficii?

Respondeo: Ecclesia aliqua vel Capella: requiritur namque ut beneficium habeat Ecclesiam; *Selva. q. 5. sub initium:* nempe certam aliquam, in qua erigatur, seu cui adscribatur; neque enim beneficium & titulus separantur respectu loci, cum ibi dicatur consistere beneficium, ubi impenditur officium: *Rota decis. 9. de preb. in antiq. Lott. loc. cit. n. 127.* & hoc, etiam si dos sit constituta alibi, cum veluti accessoria sequatur naturam & consentientiam beneficii. *Oldr. consil. 257 nu. 15. Navar. conf. 6. de verb. signif. apud Lott. nu. 28.* & etiam si beneficiatus de facto officium expleat alibi, cum ad hunc *P. Leuren. Fori Benef. Tom. 1.*

effectum attendatur destinatio. *Rota cit. decis. 9. & decis. 119. in Recent. n. 3.* apud *Lott. n. 29.* Porro nomine Ecclesiae non venit hic universalis fidelium collectio, pro ut sumitur *c. Ecclesia. 8. de consecr. d. 1.* neque particularis Canonica collectio Clericorum in aliqua domo Deo dicata; pro ut etiam sumitur *cit. c.* neque Praelatura ipsius Ecclesiae, aut ejus redditus, ut sumitur. *quoniam. & c. querelam & c. ne pralati vices suas.* sed ipsa sacra domus, pro ut est aedificium constans parietibus, & recto, auctoritate Episcopi ad hoc destinatum, ut sumitur *in c. nemo. d. 1. Lott. cit. q. 13. n. 3.* quae si major est, templum dicitur. *Bellamer. inc & hoc dicimus. 16. q. 7.* dicitur etiam quandoque Basilica, quod in ea Regi Regum serviat. *Selva. loc. cit. num. 30.* De cetero dicitur quandoque etiam martyrium; dum in honorem martyris alicujus, seu ejus memoriae & reliquiis singulariter posita est. *Lott. num. 48.* ex *Euseb. Hist. Eccl. l. 11. c. 17. & 19.* quamvis ad differentiam templi martyrium olim dicebatur quodcumque aedificium sacrum, in memoriam alicujus rei in illo loco gesta. *Lott. num. 47.* aliàs Capella, Sacellum, Sacarium, Oratorium, Selva. *ibid.* quamvis oratorium generaliter potius significet locum quemcumque ad orandum statutum, adeoque comprehendat etiam privata oratoria, quae sunt sine auctoritate Episcopi, remanente loco profano, in quibus celebratur super portarili, cujus usum permittit Episcopus. *Lott. q. 13. num. 49.* Nulla interim admittitur differentia, sive Ecclesia sit consecrata solemniter per unctionem illam christianis, sive simpliciter solum instructa auctoritate Episcopi, riteque deputata pro habendis ibi officiis divinis juxta *c. nemo Ecclesiam Lott. loc. cit. n. 7.*

Queres 19. An prater hunc locum communem beneficiorum (qualem Ecclesiam dicit Lott. l. 1. q. 30. n. 1. & 2. dum in ea erigi possunt plura beneficia & tituli) detur locus proprius beneficii, & quis ille?

Respondeo: hunc esse & dici Altare, quod beneficio in ejus ereptione assignatur, & in quo beneficiatus per se, vel per alium pensum suum absolvit. *Lott. loc. cit. & num. 3.* hinc beneficiatus servire dicitur Altari, & de Altari vivere. Possunt autem ad unum altare plura constitui beneficia. *Rochus de jurep. V. & dotavit. n. 30. Lott. loc. cit. nu. 40. uti & q. 2. n. 44.* sub diversis tamen invocationibus. *Lott. ibid.* citans *Rotam in una Hipporegensi Capellania S. Martini. 5. Decemb. Anno 1628.* quin & sub eadem invocatione, & extra casum, in quo destructo Altari priore ad aliud altare ejus beneficium transfertur. *C. de Luca. jurep. d. 17. nu. 3.* Quod si non apparet, an Altare fuerit nec ne erectum in beneficium, attenditur illius ultimus status; altare enim, quod datur in titulum, dicitur beneficium, & venit appellatione beneficii. *Decius conf. 210. n. 4.* apud *Lott. cit. q. 30. num. 39.* quamvis tamen literis Apostolicis concernentibus materiam provisionis exponatur altare pro Ecclesiae seu beneficiati titulo. *Abb. inc. 1. de success. ab intest. Lott. num. 41.* utpote qui est locus, cui affixum est munus à Clerico per solventum. *Lott. q. 2. num. 44.* uti & nomine Altaris venit ipse Rector seu minister Altaris. *Rota decis. 216. num. 2. p. 2. in Recent.* Porro non secus ex constructione, fundatio-